

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrta leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v stolnem
furovžu.

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Poslanec g. Herman, branitelj pravic štajerske dežele.

I.

Tiste Avstrijane, ki branijo starodavne pravice naših dežel in zagovarjajo narurne pravice vseh avstrijskih narodov, imenujemo navadno: federaliste. Nasprotujejo jim nemški in nemčurški, liberalni centralisti, ki zatirujejo pravice dežel in narodov ter vse na nemški Dunaj v državni zbor vlačijo, da bi od ondot vse „komandirali“, ponemčevali ali vsaj ponemčurjevali. Ravno sedaj se dela nova postava, po kateri se boče zanemarjenemu ribarstvu baje na noge pomagati. Postava bi bila že prav; ali za nas Štajerce bi jo naj naši domači poslanci v Gradcu sklepali, ne pa večjidel tujei na Dunaju, ki naših domačih razmer in potreb ne poznajo. Zato moramo popolnem pritrditi g. Hermanu, državnemu poslancu ptujskega, šmarskega, rogaškega, ormuškega, ljutomerskega, gor.-radgonskega in št.-lenartskega okraja, ker je pri snovanju ribarske postave toliko bistroumno in zgovorno branil pravice naše štajerske dežele. Rekel je prilično sledeče:

1. Liberalni gospodje, kateri v državnem zboru tukaj na Dunaju sklepajo postavo ribarstvu v pomoč, bijejo sami sebe v lice in stavljajo sami sebe na laž. Kajti l. 1867. so sami izdelali postavo, v kateri so skrb za gospodarske zadeve deželam prepustili. Toda sedaj jo sami, meni nič, tebi nič, prelamljajo in krbajo deželam pravice, katere so sami priznali. Kde je tukaj pri liberalcih doslednost, kde mož beseda?

Pametni ljudje so že od nekdaj mislili, da je države prva dolžnost, braniti pravico; ali sedaj žalostni opazujemo, kako jo prva žali in zatiruje. Čedalje več pravic si prilastuje in vkljub temu hodimo povsod rakovo pot. Kamor koli se ogledamo, povsod srečavamo sam nered in slabo gospodarstvo, katerega ne bo konec, dokler se bodo deželam pravice pačile in jemale.

2. Tukaj na Dunaju imamo sedaj novo ministerstvo za poljedelstvo, ki potroši na leto 12

milijonov gld. Po naših mislih je to zelo nepotrebno. Hitreje, kakor se tak minister odpravi, tem bolje. Za gospodarske zadeve bodo domači deželni zbori mnogo boljše skrbeli. Denarnih podpor, katere ovo ministerstvo po deželah za poljedelstvo pometa, lahko pogrešamo; vsaj jih moramo sami plačevati. Kajti minister prejema denarje iz davkov, katere plačujejo — dežele. Državna vlada brez dežel ni nič in nima nič, vse dobivlja le iz dežel. Brez dežel je vsa država le slamnat tatman, kojega vsak veter popiha. Zato pa je nezapopadljiva neumnost, deželam njihove pravice krhati in njihovo moč slabiti.

3. Sedanji dunajski ministri imajo dežele radi za pokrajine, provincije. To je krivičen izraz. Pokrajine so nekaj Rimljani nazivljali dežele, katere so si z mečem podvrgli. Ali avstrijske dežele niso z mečem pridobljene, ampak od cesarske rodbine pridodovane. Vsled tega ima vsaka od naših dežel svojo lastno zgodovino, pravo, grb in deželni zbor, ki ne trpi večnega jerobovanja dunajskih ministrov. To jerobovanje mora enkrat prenehati, sicer ne bo dač, nereda in zmotnjav na mere, ne konca, ne kraja.

Na sosednem Bavarskem, kder tudi liberalci prav čudno gospodarijo, bili so konservativni patrijoti (domoljubi) prisiljeni, kralja prositi, naj podeli deželi novo, domače, domoljubno, pravično ministerstvo. Žalostno je, da se za kaj takega sploh še prositi mora. Tudi avstrijski domoljubi imamo sedaj uzrokov dovolj, glasno upijati in klicati: dajte nam vrlo, domoljubno, avstrijsko, pravično ministerstvo. Da, tega nam je bolj treba, kakor novih paragrafov za ribe, rake in pijevice. Vse preti razpasti in konec vzeti, ako se sedanja vladna sistema, brez razuma in poštenosti, brž ne popusti. (Dobro, dobro na desnici.) Tako je naš g. Herman branil pravice štajerske dežele in svetu pokazal, da se od centralistov še nismo dali potlačiti, ampak da jih še pokopati namislimo. Ribstvena postavka ni sprejeta.